

دگە<mark>ل زێدە</mark>کرنا حوکمێ چاندنا زاروکٮ ژلایێ نوژدارٮ ڤه و ئەحکامێن ژبەربرنا زاروکٮ ژلایێ دەیکێ ڤە

فضيلة الشيخ

زیّدهکرن و وهرگیّران: کوڤان شیّرزاد

لفه ٤٣

ژ ئەحكامين ئەو زاروكى ژنوى ژدايك بووى

نڤێڛين

الشَّيْخ مُحَمَّد صَالِح المُنَجِد

وەرگێـران و زێدەكرن

كوڤان شيرزاد

پێداچونا وەرگێڕانێ

ماموستاملا بههزاد دوسكي

ناڤێ پەرتوكێ: ٤٣ مفاژئەحكامێن ئەو زاروكێ ژنوي ژدايك بووي.

ناڤێ پهرتوکێ ب زمانێ عهرهبي: ٤٣ فائدة في أحكام المولود.

نقيسين: الشَّيْخ مُحَمَّد صَالِح المُنَجِد.

وهرگێڕان و زێدهکرن: کوڤان شێرزاد.

پيداچونا وه گيراني: ماموستا مهلابه هزاد دوسكي.

ديزاينا بهرگى: أوس دوسكى.

سالًا چاپئ : ۲۰۲۰ ـ

ژمارا سپاردنێ : ()

پێشگوتن

الْحَمْدُ للهِ وَحْدَهُ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلامُ عَلَى مَنْ لاَ نَبِيَّ بَعْدَهُ : أما بعد، يا دياره و تاشكه رايه ل ده ف ههر كه سه كيّ خودان عه قل كو هنديكه دينيّ مه ييّ جوان كو ئيسلامه هه مي لايه نيّن ژيانيّ ييّن بخوقه گرتين ، هه تا وي راده ي كو مافيّن زاروكي ييّن پاراستين به ري كو به و بهيته سه ردونياييّ ئانكو هيّشتا ئه و پارچه گوشته ك د زكيّ ده يكا خودا و ييّ بيّ رح ئه و خودان مافه! و تو قيّ چهنديّ نابيني ل ده ف چ سيسته ميّن ژيانيّ ژبلي ئيسلاميّ ، و مه ره ما من ژ وه رگيرانا في په رتوكيّ سيّ ئه گهرن : ثبلي ئيسلاميّ ، و مه ره ما من ژ وه رگيرانا في په رتوكيّ سيّ ئه گهرن : ثبلي ئيسلاميّ ، و مه ره ما من ژ وه رگيرانا في په رتوكيّ سيّ ئه گهرن : و ده ميّ ده يّ مافيّن زاوركا ل ده ف مه دديار بن و بهيّنه به رچاف كرن ، و ده ميّ دهيّ سهر دونياييّ ژي چهند سوننه ته كو ئادابيّن ههين يا گرنگه كو موسلمان كار ييّ بكه ن .

دوو: ئەقەيە كو من چ پەرتوكين ل سەر قى بابەتى گرنگ دناق پەرتوكخانا مەدا نەدىتن لاوا من دقيا قى قالاتىي تىرى بكەم ژخودى داخازم ئەو ژمن قەبىل بكەت.

سے : ئه وا ئه س هاندایم کو قی په رتوکی وه گیرمه سه رزمانی کوردی ئه قه بو کو من دفیا دوو بابه تین گرنگ بنقیسم و به لاف و که م ل سه ر (ژبه ربرنا زاروکی _و_ چاندنا زاروکی) قیجا وه رگیرانا قی په رتوکی بو من هه لکه فت کو ئه ز قان بابه تا ژی بکه مه دگه ل قی په رتوکی و پیگ قه د په توکه کا بچیك دا کوم بین.

تیبینی :: دهمی ئهم دپهرتوکی دا دبیزین مافین زاروکی مهرهم ژی ههردوو ره گهزن ژبهرکو ههردوو خودان ریزن ل ده فخودی و ههدوو نیعمه تن ژده ف خودی

﴿ لِتَّهِ مُلْكُ ٱلسَّمَوَتِ وَٱلْأَرْضَ يَخَلُقُ مَا يَشَاءُ يَهَبُ لِمَن يَشَاءُ إِنَا ثَاوَيَهَبُ لِمَن يَشَاءُ ٱلذُكُورَ ۞ ﴾

الشورى: ٩٤

ژ خودێ دخازم ڤي کاري بکهته د ميزانا چاکيێن من و دهيك و بابێن من و خێزانا من و ههر موسلمانهکي دا

> ڪوڤانشيرزاد هندي الامار المار الما

ئەحكامين ژبەربرنا زاروكى

بابهتی ژبهرچون و ژبهربرنا زاروکی ژلایی ده یکی قه، ژوان بابهتایه کو چهند ئه حکامین خویین تایبهت یین ههین ژبهرکو هندیکه زاروکه دچهند قوناغادا ده رباز دبیت و ههر قوناغه کی ژقان حوکمین خویین تایبهت یین ههین ، و ئه قه ژوان بابهتایه یین کو پتریا خهلکی زانین پی نینه ، و دبیت ئه ق نه زانینه سهر بکیشته هندی کو ئه ق ده یکه کوشتنی بکهت و هزربکهت کو چ کارین خهلهت نه کرینه! ، لاوا من گرنگ دیت کو قی بابه تی لقی پهرتوکی ئه وا بناقی (۲۳ فائدة فی أحکام المولود) یا کو مه وه رگیرایه سهر زمانی کوردی زیده بکه م، هی قیا مه ئه وه خودی ژمه قه بیل بکهت.

بهرى دەست ب قى بابه تى بكه ين يا گرنگه بيرا خو ل گوتنه كا پيغه مبهرى بينين صَّاللَّهُ عَيْدُوسَكُمُ دەمى دبيْريت: "إِنَّ أَحَدَكُمْ يُجْمَعُ خَلْقُهُ فِي بَطْنِ أُمِّهِ أَرْبَعِينَ يَوْمًا نُطْفَة، ثُمَّ يَكُونُ عَلَقَةً مِثْلَ ذَلِكَ، ثُمَّ يَكُونُ مُضْغَةً مِثْلَ ذَلِكَ، ثُمَّ يُرْسَلُ المَلكُ فَيَنْفُخُ فِيهِ الرُّوحَ، وَيُؤْمَرُ بِأَرْبَعِ كَلِمَاتِ: بِكَتْبِ رِزْقِهِ، وَأَجَلِهِ، وَعَمَلِهِ، وَشَقِيُّ أَوْ فَيَنْفُخُ فِيهِ الرُّوحَ، وَيُؤْمَرُ بِأَرْبَعِ كَلِمَاتِ: بِكَتْبِ رِزْقِهِ، وَأَجَلِهِ، وَعَمَلِهِ، وَشَقِيُّ أَوْ سَعِيدُ، فَوَالَّذِي لاَ إِلَهَ غَيْرُهُ إِنَّ أَحَدَكُمْ لَيَعْمَلُ بِعَمَلِ أَهْلِ الجَنَّةِ، حَتَّى مَا يَكُونَ سَعِيدُ، فَوَالَّذِي لاَ إِلَهَ غَيْرُهُ إِنَّ أَحَدَكُمْ لَيَعْمَلُ بِعَمَلِ أَهْلِ الجَنَّةِ، حَتَّى مَا يَكُونَ

بَيْنَهُ وَبَيْنَهَا إِلاَّ ذِرَاعُ، فَيَسْبِقُ عَلَيْهِ الْكِتَابُ، فَيَعْمَلُ بِعَمَلِ أَهْلِ النَّارِ فَيَدْخُلُهَا، وَإِنَّ أَحَدَكُمْ لَيَعْمَلُ بِعَمَلِ أَهْلِ النَّارِ، حَتَّى مَا يَكُونَ بَيْنَهُ وَبَيْنَهَا إِلاَّ ذِرَاعُ، فَيَسْبِقُ عَلَيْهِ الْكِتَابُ، فَيَعْمَلُ بِعَمَلِ أَهْلِ النَّارِ، حَتَّى مَا يَكُونَ بَيْنَهُ وَبَيْنَهَا إِلاَّ ذِرَاعُ، فَيَسْبِقُ عَلَيْهِ الْكِتَابُ، فَيَعْمَلُ بِعَمَلِ أَهْلِ الجَنَّةِ فَيَدْخُلُهَا". رواه البخاري ومسلم عَلَيْهِ الْكِتَابُ، فَيَعْمَلُ بِعَمَلِ أَهْلِ الجَنَّةِ فَيَدْخُلُهَا". رواه البخاري ومسلم

پێۼهمبهرێ خودێ صَلَّاللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ دبێڗيت: هندى ئێك ژههوهيه ئافراندنا وى د زکیٰ دہیکا وی دا چل رِوْژان دئیته کۆمکرن چیك، پاشی هندی وی ئانكو چل روژا ئەو دبيتە خوينەكا هشك، پاشى هندى وى چل روژا دبته پارچه گۆشت، پاشی ملیاکهت بۆ دئیته هنارتن، ورحی پف دکهتی، پاشی فهرمان ب چار پهیڤان لئ دئێته کرن: ب نڤیسینا رزقی وی، و ئهجه لئ وی، وكارئ وى، وكانى ئەو يى بەخترەشە يان يى دلخۆشە، قىجا ئەز ب وى خودایی کهمه یی چو خوداینن حهق ژوی پیفهتر نین، هندى ئيْك ژ هەوەيە دى ب كارى خەلكى بەحەشتى كەت حەتا د ناقبەرا وی ووی دا گهزه کا ب تنی دمینت، دی نقیسین بهری وی راكەت، قىنجا ئەو دى ب كارى خەلكى ئاگرى كەت، ودى چتە تىدا، وئیّك ژ ههوه دی ب کاری خهلکی ئاگری کهت حه تا د ناقبهرا وی وئاگری دا گهزه کا ب تنی دمینت، فیجا نفیسین دی بهری وی راکهت، وئهو دێ ب كارێ خەلكێ بەحەشتێ كەت، ودێ چيتە تێدا. بوخارى وموسلم قهدگوهيزن. ژقی حهدیسا مهزن دهینته زانین کو هندیکه زاروکه د چار قوناغا دهرباز دبیت و ههر قوناغه ک چل روژه و دهمی تهمهنی زاروکی دچیته د قوناغا چاری دا ئانکو دهمی زاروک دبیته (۱۲۰) روژ روح ژلایی خودی قه بو دهینته دان و ئهقه ئهو راستیهیه یاکو نوژدارین پسپور ژی دانیندانی پی دکهن کو پیغهمههری سَالَسُمُعَیهٔ بهری (۱٤۰۰) ساله بومه گوتی بی هاریکاریا ههر ئامیره کی بهلکو بتنی ب وه حیا خودی یا گوتی ،

قیجا ژبهر برنا زاروکی ههر دهمه کی حوکمه کی تایبهت یی ههی وه کی کو دی نوکه دیار کهین، بهلی بهری قی حوکمی شهرعی دیار بکهین هیرژای گوتنی یه بیرژین کو دهم ئهم دبیرژیت ژبهربرنا زاروکی ئانکو دهیك برازی بونا خو بچیته نوژداری و پیکولا ژبهربرنا زاروکی بکهت، ئانکو دهمی دهمی دهیکه کا ب دوو گیان د جهه کی دا بکه قیت یان خهمه ک بو چیدبیت یان ژی ب رویدانه کا هاتن و چونی زاروکی وی ژبهربچیت ج گونه هل یان ژی ب رویدانه کا هاتن و چونی زاروکی وی ژبهربچیت ج گونه هل سهر نینه بهلکو دی کهسه کا خودان خیر بیت ئه گهر سهبری لسهر قی موصیبه تی بکیشیت.

دەستەكا زانايين مەزن (هيئة كبار العلماء) ئەف حوكمە يى ديار كرى و يا گوتى :

دروست نینه کو زاروك بهیته ژبهربر بی ئهگهر د ههمی قوناغین دووگیانیی دا ئیلا ژبهر ئهگهره کی شهرعی و د هندهك چارچوڤین بهرتهنگ دا نهبیت:

۱- ئهگهر زاروك د قوناغا ئيك و دووى دا بيت ئانكو ژ ئيك روژيى ههتا تهمهنى ۸۰ روژيى و مصله حه ته كا شهرعى ههبيت بو ژبهربرنا زاروكى يان ژى بو راكرنا زيانه كى بيت (بو نمونه چهندين دوكتورين باوهريى بيژن ئه ق زاروكه نه يى دروسته يان يى مشوهه) دروسته لقى تهمهنى ده يك ل قى تهمهنى زاروكى خو ژبهر خو ببهت، بهلى پا نه دروسته لقى تهمهنى ژبهرخو ببهت ژ بهر قان ئهگهرا وه كى خودان كرنا زاروكا يان مهصره فى وان يان ترسا ژ پاشهرو ژا وان يان ژى ده يك و باب بيژن مه زاروك يين ههين و مه زيده تر نه قين !

۲- دەمى زاروكى ژ ۸۰ روژيى دبورىت و ھەتا بگەھتە ۱۲۰ روژيى دروست نىنە دەيك زاروكى خو ژبەر خو ببەت ھەتا كو كومەكا نوژدارىن باوەربىي بىزن كو مانا قى زاروكى دى كارتىكرنى ل ساخلەميا

ده یکی کهت و دبیت ترس ژی لسه ر مانا ده یکی هه بیت ، دروسته ل فی حاله تی ژبه رخوبه ت پشتی کو هه می چاره بکارئیناین بو نه هی لانا ترسا لسه ر ساخله میا ده یکی و دبی مفا بون .

۳- پشتی کو تهمهنی زاروکی دبیته چار ههیف ئانکو ۱۲۰ روژا و دبیته خودان روح ، ب چ رينكا دروست نابيت ئهو ڤي زاروكي ژبهرخو ببهت و ئه گهر ژبهر خو بر دی هیته هژمارتن قتل ئانکو کوشتنا مروقه کی ساخ، ژبلی حالهته کی کو کومه کا نو ژدارین باوه رینکری بیژن مانا فی زارو کی دی بيته ئهگهرئ مرنا ڤێ دهيكێ و چ چارێن دێ نهبن ژبلێ ڤێ چهندێ، زانایان ریکا بقی چهندی دای ژبهرکو مانا ده یکی گرنگتره دشهریعه تی دا ژ يا زاروكي لاوا مەصلەحەتا مەزنتر قىي چەندى دخازىت ، بەلىي يا زانايىي مهزن ابن العثيمين رحمه الله دبيّريت خو ئهگهر نوژدار ههمي ژي بيّرن دى دەيك مريت ب مانا ڤى زاروكى دروست نينه ئەم بێژينى ژبەرخو ببه ژبهرکو ئهو ژی خودان رحه وه کی ده یکی و کوشتنا کهسه کی ژبهر كەسەكى دى دروست نىنە ، و ئەگەر مە گوتى دروستە ئانكو ئەقە مە ئەو زاروك كوشت بەلى ئەگەر مە ھىلا و بو سەبەبى مرنا دەيكى ئەقە لقى حالهتى خودى ئەو كوشتن نەكو مە، و ئەف بوارى پزيشكى يى ينشكەتى لقى دەمى دبيت ئەگەر دەيك بمريت ژى دشنن گەلەك ب سانه هی و بلهز زاروکی ژ زکن ده یکی بینه دهر به ری کو زاروك بمریت یان ژی پیچه وانه ی قی چهندی ئه گهر زاروك ژی مر دشین گه له ك زیكا ژ زکی ده یکی بینه دهر به ری کو ده یك ژی بمریت.

شرح الأربعين النووية لابن العثيمين حديث الرابع

بوچونا زانایی هیزا گهلهك یا ب هیزه و ما کی نابیزیت وه کی نوژدارا نا دهرکه فیت و دی ساخلهم ژدایك بیت ههر وه کی گهلهك جارا هوسا چیبوی، و زانا د ئیك دهنگن ل سهر هندی کو ئهگهر روح بو زاروکی هاته دان ژبهر برنا وی دبیته قتل ئانکو کوشتن!

وقد نقل الإجماع على حرمة الإجهاض بعد نفخ الروح الفقيه المالكي ابن جزي في قوانينه الفقهية حيث قال: " وإذا قبض الرحم المني لم يجز التعرض له، وأشد من ذلك إذا نفخ فيه الروح فإنه قتل نفس إجماعاً " القوانين الفقهية/١٤١.

ههروهسا ههر کهسه کال پشتی چار ههیفیی ژبهر خو ببهت دفینت ئهو عهبده کی ئازا بکهت یان ژی دوو ههیفا بروژی بیت ل سهر ئیك ، و داخازا لیبورینی ژخودی بکهت ژبهر فی کاری کری.

قرر مجلس هيئة كبار العلماء ما يلي:

١- لا يجوز إسقاط الحمل في مختلف مراحله إلا لمبرر شرعي وفي حدود ضيقة جداً.

7- إذا كان الحمل في الطور الأول ، وهي مدة الأربعين يوماً وكان في إسقاطه مصلحة شرعية أو دفع ضرر جاز إسقاطه . أما إسقاطه في هذه المدة خشية المشقة في تربية الأولاد أو خوفاً من العجز عن تكاليف معيشتهم وتعليمهم أو من أجل مستقبلهم أو اكتفاء بما لدى الزوجين من الأولاد فغير جائز .

٣- لا يجوز إسقاط الحمل إذا كان علقة أو مضغة (وهي الأربعون يوماً الثانية والثالثة) حتى تقرر لجنة طبية موثوقة أن استمراره خطر على سلامة أمه بأن يخشى عليها الهلاك من استمراره ، جاز إسقاطه بعد استنفاذ كافة الوسائل لتلافي تلك الأخطار .

4- بعد الطور الثالث ، وبعد إكمال أربعة أشهر لا يحل إسقاطه حتى يقرر جمع من الأطباء المتخصصين الموثوقين من أن بقاء الجنين في بطن أمه يسبب موتها ، وذلك بعد استنفاذ كافة الوسائل لإبقاء حياته ، وإنما رخص في الإقدام على إسقاطه بهذه الشروط دفعاً لأعظم الضررين وجلبا لعظمى المصلحتين.

ئەرىٰ ژبەرچونا زاروكى چ ئەحكاما ل دىڤ خودا دئينيت ؟

بهرسف گهلهك ئهحكاما لديف خودا دئينيت لديف وى دەمى ژبهرچوى حوكم دهينة ديار كر ههروه كى دى نوكه ديار كهين:

حوکمی ئیکی: به گهر ل قوناغا ئیکی و دووی دا زاروك ژبهر ده یکی چو بانکو ل چل روژین ئیکی و چل روژین دیف وان دا بانکو ژده ستینکا دووگیانیی هه تاکو ده می دوو گیانیی ببیته هه شتی روژ به گهر زاروك ژبه ر بافره ته کی چوو ، به ف ژبه ر چونه چو حوکها لدیف خودا نائینیت ژبه رکو چل روژین به ول چیبکه کا باقی یه و چل روژین دیفدا دا خوینه کا هشکه و هیشتا نه بویه گوشت ، قیجا پشتی ژبه رچونا زاروکی لفی ده می دا بافره ت نا که فته چلکا به لکو دی به رده وام بیت لسه ر نقیژ و روژیین خو هه ر وه کی چ ژبه ر نه چوی بتنی به گهر خین دیت پشتی ژبه روژیین خو هه ر وه کی چ ژبه ر نه چوی بتنی به گهر خین دیت پشتی ژبه را روژیین خو هه ر وه کی چ ژبه ر نه چوی بتنی به گه ر خین دیت پشتی ژبه را روژیین خو هه ر وه کی چ ژبه ر نه چوی بتنی به گه ر خین دیت پشتی ژبه را روژیین دی بو هه ر نقیژه کی ده ستنقیژه کا نوی گریت وه کی وی بافره تا استحاضه ل ده ف.

حوکمی دوویی: ئهگهر زاروك ژبهر ئافرهتی چوو لدهمی چل روژین سیی ئانکو تهمهنی زاروکی دناف بهرا ههشتی روژا ههتاکو سهد و بیست روژا دابیت کو بهری رح بهیتی کو لقی دهمی پارچه کا گوشتی یه و بو قی تهمهنی دوو حالهت یین ههین.

حاله تى ئىكى : ئەوە دەمى ژبەر ئافرەتى دچىت بىتى پارچەكا گوشتى يە و ھىنشتا نە ھاتىھ سەر نىزىكى شىوى مروقى ژلايى سەر و دەست و پىيا قە ، بو قى حالەتى چ حوكم ناكەقنە دېن قە ھەر وەكى حوكمى ئىكى ئافرەت ناكەفتە د چلكا دا و دى لسەر نقىزىن خو بەردەوام بىت .

حالهتی دووی: ئه قه یه ده می لقی ته مه نی زاروك ژبه رئافره تی بچیت و یی هاتیه سه رشیّوی مروقی بو نمونه سه ریی بو دروست بوی یان ده ست و پی ، دقی حاله تی دا ژنك دی که فته دچلکان دا و ئه و خینا لدیف دا دبینیت دی هه ژمیّریت چلك و هه تا پاقژ دبیت و سه ری خو بشوت دی شنیکا ده ست بنقیّرا که ت و نه شه رته ئیلا چل روژ خلاص بن شنی پاقژ بیت به لکو دبیت دبیست روژا دا پاقژ بیت .

حوکمی سیی: ئه گهر زاروك ژبهر ئافرهتی چوو ل قوناغا چاری کو پشتی هاتنا روحی یه بو لهشی زاروکی کو دکه فته پینچ ههی شیی دا ئانکوی

پشتی ۱۲۰ روژ لسهر دوو گیانیی قه دچن ، و بو قی تهمهنی و دسهر دا تو حالهت یین ههین

حاله تى ئىكى : ئەوە كو دەمى ژدايك بىت يى مرى و بو قى حالەتى ژى دەيك دكەفتە چلكا و ھەروەسا يا سوننەتە بهيتە ناڤ كرن و بهيتە شيشتن و كفن كرن و نڤيژى ل سەر بكەن و عەقىقە ۋى بو بهيتە دان .

حالهتی دووی : کو ساخ ژ دایك بهلی گهلهك دهمی نهبهت ژبهر بهری دهمی خویی ژ دایك بوی اللی حالهتی ژی یا سوننه ته بهیته ناف کرن و بهیته شیشتن و کفن کرن و نقیژی ل سهر بکهن و عهقیقه ژی بو بهیته دان ، و دی وی ماف ههبیت ژی د وه صیه تی دا و دی میرات ژی گههتی و دی مالی وی ژی بیته میرات پشتی مرنا وی .

أما الأحكام التي تترتب على إسقاط الجنين ، فإنها " مختلفة باختلاف زمن الإسقاط في أي من أطواره الأربعة على ما يلي :

الحكم الأول: إذا سقط الحمل في الطورين الأولين: طور النطفة المختلطة من المائين، وهي في الأربعين الأولى من علوق الماء في الرحم، وطور العلقة، وهو طور تحولها إلى دم جامد في الأربعين الثانية إلى تمام ثمانين يوماً، ففي هذه الحالة لا يترتب على سقوطها نطفة أو علقة شيء من الأحكام بلا خلاف. وتستمر المرأة في صيامها وصلاتها كأنه لم يكن إسقاط، وعليها أن تتوضأ لوقت كل صلاة إذا كان معها دم كالمستحاضة.

الحكم الثاني: إذا سقط الحمل في الطور الثالث ، طور المضغة - أي : قطعة من لحم ، وفيه تقدر أعضاؤه وصورته وشكله وهيئته وهو في الأربعين الثالثة من واحد وثمانين يوماً إلى تمام مائة وعشرين يوماً فله حالتان:

1_ أن تلك المضغة ليس فيها تصوير ظاهر لخلق آدمي ولا خفي ، ولا شهادة القوابل بأنها مبدأ إنسان فحكم سقوط المضغة هذه حكم سقوطها في الطورين الأولين ، لا يترتب عليه شيء من الأحكام.

١-أن تكون المضغة مستكملة لصورة آدمي أو فيها تصوير ظاهر من خلق الإنسان ، يد أو رجل أو نحو ذلك ، أو تصوير خفي أو شهد القوابل بأنها مبدأ إنسان فحكم سقوط المضغة هنا أنه يترتب عليها النفاس وانقضاء العدة.

الحكم الثالث: إذا سقط الحمل في الطور الرابع ، أي: بعد نفخ الروح ، وهو من أول الشهر الخامس من مرور مائة وواحد وعشرين يوماً على الحمل فما بعد ، فله حالتان ، وهما:

1_ أن لا يستهل صارخاً (أي لا يصرخ عند ولادته) فله أحكام الحالة الثانية للمضغة المذكورة سابقاً، ويزيد أنه يغسل ويكفن ويصلى عليه ويسمى ويعق عنه. 7- أن يستهل صارخاً ، فله أحكام المولود كاملة ، ومنها ما في الحالة قبلها آنفاً ، وزيادة ها هنا هي : أنه يملك المال من وصية وميراث فيرث ويورث وغير ذلك . فتاوى اللجنة الدائمة (٢١/٤٣٤-٤٣٨).

وجاء في فتاوي اللجنة الدائمة أيضاً (٣١٦/٢١):

"إذا كان إسقاط الجنين المذكور بعد تمام أربعة أشهر وجب في إسقاطه غرة عبد أو أمة ، والكفارة وهي : عتق رقبة مؤمنة ، فإن لم تستطع فإنها تصوم شهرين متتابعين ، وتستغفر الله وتتوب إليه من هذا الذنب" انتهى .

"فتاوي اللجنة الدائمة" (٢١٦/٢١).

ئەحكامين چاندنا بچيكى

چاندنا بچیکی ئهوا ب عهره بی دبیّژنی (طفل الأنابیب) ژوان بابه تایه کو مجمع الفقهی) بریارا لسهر دای ژلایی شهریعه تی قه، و بو وان که سیّن نهزانن مجمع الفقهی چیه دی بیّژین: ئهو ده سته کا زاناییّن سهرده من ئانکو معاصرن کاریّن وان ب تایبه ت ئه قهیه کو دیقچونا بابه تیّت فقهی ییّن سهرده م بکه ن وه کی قی بابه تی و ئه ق ده سته که ل سعودی هات بوو دانان به لی پا کونگره و کومبونیّن خو ل گهله ک جه و وه لاتا دکه ن ، و دهمی لسهر بابه تی کوم دبن گهله ک ب تیّر و ته سه لی بابه تی شلوقه دکه ن و زانا و نوژداریّن بواریّن وی بابه تی ژی دگه ل کوم دبن داکو پتر بابه ت زانا و نوژداریّن بواریّن وی بابه تی ژی دگه ل کوم دبن داکو پتر بابه ت بهیّته دیار کرن و شنی بریاری ل سهر ده ن و حوکمی شهر عی تیدا دیار به که ن

چاندنا بچیکی چیه ؟ و چاوایه ؟

چاندنا بچیکی ئەقەيە كو ئافرەتەكى زاروك نەبن قىخا ژبەر ھەر ئەگەرەكى ھەبىت وئەگەر ژى گەلەكن ژوان:

- ۱- دبیت ئاریشه ژ زه لامی بیت ویی عقیم بیت ئانکو نه زوك (ئهوین زاروك نهبن).
 - ۲- دبیت ئاریشه ژ ژنکی بیت و یا نهزوك بیت.
- ۳- دبیت سپیرمین زه لامی (ئا قا شه هوه تن یا زه لامی) یا لاواز بیت یان
 کیم بن .
 - ٤- دبيت ژهێکێڹ ژنکێ بن.
- ٥- دبیت ههردوو ره گهز دبی ئاریشه و نهخوشی بن به لی پا خودی حه سنه کریه ب ریکا سروشتی زاروك بن لاوا دی چنه نوژداری بو چاندنا زاروکی .
 - و گەلەك ئەگەر ين دى

و چاندنا زارو کی ژی ریکین جودا یین ههین ژوان ژی :-

ریکا دهره کی: کو بقی ریکی نوژدار ژدهرقه هیکین ژنکی دگهل ئاقا زهلامی پیگفه کوم دکهت (تلقیح دکهت) و شنیکا قی تلقیحی داخلی مالیچیکی (رحمی) ژنکی دکهت.

ریکا نافخوی: ئانکو دی ئافا زه لامی ئیکسه ر داخلی جهه کی گونجای کهن ژ لهشی ژنی ب ریکا هنده ك ئامیرا و دی ئه و بخو تلقیح بیت .

حوکمیٰ شہرعی ییٰ چاندنا بچیکی چیه ؟

پشتی دیڤچونا زانایان بو قی بابه تی دیار بو کو حهفت ریّك یین ههین :-

۱- ئاقا زەلامى دگەل ھێكێن ژنكەكا بيانى كو نەخێزانا وى بيت پێگڤه بھێنه تلقيح كرن و شنيكا ئەو تلقيحه بھێته دانان دناڤ رەحمێ خێزانا وى دا.

۲- ب عه کسی یا ئیکی کو ئاڤا زه لامه کی بیانی بیت دگه ل هینکین خیزانا
 وی کوم بکهت و بکهته دناڤ مالبچیکی خیزانا وی دا .

۳- ئاقا زەلامى دگەل ھێكێن خێزانا وى بخو تلقيح بكەت ژدەرقە بەلێ پاب كەتە د مالبچيكێ ژنەكا بيانى دا.

٤- ب عه كسى يا بهرى قنى كو ئاف و هنكين ژنه كا بيانى و زه لامه كن بيانى بهيته دانان بهينه تلقيح كرن و ئهو تلقيح بو دناف ره حمى خيزانا وى بهيته دانان

٥- حاله تى پينچى ئەقەيە كەسەكى دوو خيزان ھەبن و خيزانەكا وى زاروك نەبن قيجا ئاقا زەلامى دگەل ھيكين ژنكا وى ياكو زاروك ھەبن بهينه تلقيح كرن و ئەق تلقيحه بو ژنكا وى بهيته دانان ياكو زاروك نەبن.

و ئەق ھەر پینچ ریکین مە گوتین درحەرامن د شەریعەتى دا ژبەركو نەسەب و (الأمومة) ئانكو دەیكینى تیدا بەرزە دبیت ئانكو كەس نزانیت كى دبیتە دەیكا كى وكى زاروكى كى يە!

ریّکا شهشی و حهفتی یا دروسته ئهگهر پیّتقی کر بهلی پا ب مهرجیّن شهرعی.

۲- کو ئاڤا زهلامی دگهل هێکێن ژنکا وی ژدهرڤه بهێنه کوم کرن و تلقیح کرن و شنیکا داخلی رهحمێ ژنکێ بکهن .

۷- ئاۋا زەلامى بھێتە وەرگرتن و پاشى ئێكسەر داخلى رەحمێ ژنكا وى
 بكەت و بگەھتە وى جھێ گونجاى .

و کرنا ڤێ چەندێ ژی دڤێت ھندەك مەرجێن شەرعی بھێنه بەرچاڤ کرن و خو ژێ ب پارێزن ژوان ژی :

- ۱- چونا ژنکا لده ف نو ژدار نن زه لام یان چونا زه لاما لده ف نو ژدار نن
 ژن بو حاله تی نه ضروری .
- ۲- دیار کرنا عهوره تی ب شیوه کی نه یی پیتقی قیجا دقیت گهله ك ئه فی بابه ته بهشیاری بهیته کرن.
- ۳- باوه ریا ب نو ژداری ژهندی کو ئه فی پشکنینه نه هینه به دل کرن پیخه مه ت بابه تی پاره ی دبیت گوهرینا قان پشکنینا لده فی هنده ك نو ژدارا نه کاره کی مه زن بیت و لده فی خودی کاره کی گه له ك مه زن بیت و لده فی خودی کاره کی گه له ك مه زن بیت و بدروستی ئه نجام بده ت) ، لاوا یا گرنگه به فی چه نده لده فی نو ژدارین پسپور و خودی ترس به یته نه نجام دان .
- تهوکلا لسهر خودی ، و نابیت کهسین فی چهندی بکهن هزر بکهن
 کو فلان نوژداری زاروك دانی ژبهرکو بتنی خودی یه زاروکا ددهت و نوژدار بتنی سهبهبن فیجا هشیاری عهقیدا خوبن.

باشه گرنگیا ڤي بابهتي چيه ؟

گرنگیا قان ئه حکاما یا دهندی دا کو خودایی مهزن دبیزیت ﴿ لِلّهِ مُلْكُ السّمَوَتِ وَالْأَرْضُ یَخْلُقُ مَا یَشَآءٌ یَهَبُ لِمَن یَشَآءُ إِنْکَا وَیَهَبُ لِمَن یَشَآءُ اللّٰکُورَ ۞ اَوْ السّمَوَتِ وَالْآرْضُ یَخْلُورَ یَشَآءٌ یَهَبُ لِمَن یَشَآءٌ اللّٰکُورَ ۞ اَلْوری: ۱۹ - ۰۰ یُرُوّجُهُ مِّ ذُکُورَانَا وَإِنْکَا وَاِنْکَا وَالْمَانِ وَهُور تشته کی د ناقبه ری دا یی خودی یه، دشتی وی بقیت ژ به نیبین خو تشتی وی بقیت ژ به نیبین خو تشتی وی بقیت ژ به نیبین خو وی بقیت تهو کچان ب تنی دده تی، و یی وی بقیت تهو وی بقیت تهو وی بقیت تهو دوونده هی ناده تی و دهیلته بی عهیال، ته و یی خودان شیانه ل سهر دوونده هی ناده تی وی بقیت، تشته ک نینه وی بیزار بکه ت.

قینجا ژ قی تایه تی مهزانی کو خودایی مهزن هوسا یا حه سکری دی هنده که مروقا جهربینیت ب نه دانا زاروکا قینجا ته گهر خه لک به ره قی بابه تی قه چون و ته ف ته حکامه به رچاف نه وه رگرتن ته قه ل قی ده می چ بوهابو قی گوتنا خودی نه مان لاوا یا گرنگه مروف ژ سنورین قان ته حکما ده رباز نه بیت و به ره ف حه ارمیی قه نه چیت.

ما حكم ما يسمى بأطفال الأنابيب ؟

نص الجواب: الحمد لله.

هذه المسألة قد تم بحثها في مجمع الفقه الإسلامي وأصدر بشأنها ما يلي:

أولاً: الطرق الخمس التالية محرماً شرعاً ، وممنوعة منعاً باتاً لذاتها أو لما يترتب عليها من المحاذير الشرعية .

الأولى: أن يجري التلقيح بين نطفة مأخوذة من زوج وبييضة مأخوذة من امرأة ليست زوجته ثم تزرع تلك اللقيحة في رحم زوجته.

الثانية: أن يجري التلقيح بين نطفة رجل غير الزوج وبييضة الزوجة ثم تزرع تلك اللقيحة في رحم الزوجة.

الثالثة: أن يجري تلقيح خارجي بين بذرتي زوجين ثم تزرع اللقيحة في رحم امرأة متطوعة بحملها.

الرابعة: أن يجري تلقيح خارجي بين بذرتي رجل أجنبي وبييضة امرأة أجنبية وتزرع اللقيحة في رحم الزوجة.

الخامسة : أن يجري تلقيح خارجي بين بذرتي زوجين ثم تزرع ن في رحم الزوجة الأخرى .

ثانياً: الطريقان السادسة والسابعة لا حرج من اللجوء إليهما عند الحاجة مع التأكيد على ضرورة أخذ كل الاحتياطات اللازمة وهما:

السادسة : أن تؤخذ نطفة من زوج وبييضة من زوجته ويتم التلقيح خارجياً ثم تزرع اللقيحة في رحم الزوجة .

السابعة : أن تؤخذ بذرة الزوج وتحقن في الموضع المناسب من مهبل زوجته أو رحمها تلقيحاً داخلياً . انتهى

ومن المحذورات التي تحصل في هذه القضية عموما: الكشف على العورة المغلّظة للمرأة ، وكذلك احتمالات حدوث الخطأ في المختبرات ، وأيضا ما يمكن أن يقع من بعض ضعفاء النفوس في المستشفيات من مخالفة الأمانة بالاستبدال المتعمّد لإنجاح العملية لتحصيل الكسب المادي ، ولذلك كان لا بدّ من الحذر الشّديد في هذه المسألة والله تعالى أعلم

مجلة المجمع الفقهي ع ٢ (٢/٣٨١)

زاروك نيعمهت و دياره كا مهزنن ژده ڤ خودي و مننه ته كا ديار و ئاشكەرانە كو خودى دگەل بەنىين خو دكەت ، ژوان نىعمەتانە يىن كو خودایی مەزن ددەته بەندەیین خو، قیجا ئەف نیعمەتە هیزای هندی یه كو مروف شوكر و سوپاسيا خودى بكهت و ب چاقدان و پارستنا وان راببیت ، ژبهرکو زاروك فیقیی لبهر دلایه ، و هیزا پشتا مروفی یه ، و جوانيا ژيانا دوناييي نه ههر وه کی خودايي مهزن دبيريت ﴿ ٱلْمَالُ وَٱلْبَنُونَ زِينَهُ ٱلْحَيَوْةِ ٱلدُّنْيَأَ وَٱلْبَقِيَاتُ ٱلصَّلِحَتُ خَيْرٌ عِندَ رَبِّكَ ثَوَابًا وَخَيْرُأَمَلًا ﴿ ﴾ الكهف: ٢٦ ئانكو (مال وعهيال جواني وهيزه د في دنيايا بهروه خت دا) ههر وهسا خودایی مهزن بومه به حسی دوعاینن بهندهینن خوینن چاك دكهت ودبيْرْيت ﴿ رَبَّنَا هَبْ لَنَامِنَ أَزْوَجِنَا وَذُرِّ بَّلِينَا قُرَّةَ أَعْيُنِ وَٱجْعَلْنَا لِلْمُتَّقِينَ إِمَامًا الفرقان: ٧٤ ئانكو وئهون يين دوعايان ژ خودي دكهن ودبيژن: خودایی مه تو ژ ژن ودوونده هین مه وی بده مه یا چافین مه پی روهن ببن، وهددارا مه يئ بيت ودلي مه يئ خوش ببت، و د كرنا خيري دا تو مه بكه جهي چاڤليكرن،

تسلاما پیروز دانپیدان یا ب مافین زاروکا کری و مافین وان یین پاراستین بهری ماف دانان و پهیمان و ریخخراوین مافا و ریخخستن هه ر وه کی د حه دیسه کا دروست دا هاتی پیغه مبه ری خودی حوالی مین هه و دبیزیت: " وَإِنَّ لِوَلَدِكَ عَلَیْكَ حَقًّا ". رواه مسلم ۱۱۵۹ ئانکو و زاروکین ته ژی ل سه ر ته ماف یین هه ین

ييغه مبه رئ خودي صَلَّاللَهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ دييْ رَعِيَّتِهِ، وَالرَّجُلُ فِي أَهْلِهِ رَاعٍ، وَهُو مَسْئُولُ عَنْ رَعِيَّتِهِ، وَالرَّجُلُ فِي أَهْلِهِ رَاعٍ، وَهُو مَسْئُولُ عَنْ رَعِيَّتِهِ، وَالرَّجُلُ فِي أَهْلِهِ رَاعٍ، وَهُو مَسْئُولُ عَنْ رَعِيَّتِهِ، وَالْمَرْأَةُ فِي بَيْتِ زَوْجِهَا رَاعِيةً، وَهِيَ مَسْئُولَةً عَنْ رَعِيَّتِهَا " رواه البخاري رَعِيَّتِه، وَالْمَرْأَةُ فِي بَيْتِ زَوْجِهَا رَاعِيةً، وَهِيَ مَسْئُولَةً عَنْ رَعِيَّتِهَا " رواه البخاري (٢٤٠٩) و مسلم (١٨٢٩).

هین ههمی چاقدیر و پاریزهرن و هوین ههمی چاقدیرن لسهر وان کهسین ل ژیر دهستهه لاتا خو، میر و سهروك بهرپرسن ل سهر دهستهه لاتا خو، میر و سهروك بهرپرسن ل سهر دهستهه لاتا خو، زهلام بهرپرس و چاقدیره لسهر ئه هلی مالا خو، ئافرهت بهرپرسه ژ مالا زه لامی خو و زاروکی خو.

ههروه سا پيغه مبه رصل الله عليه وسلم دبين يت : " إِنَّ الله سَائِلُ كُلَّ رَاعٍ عَمَّا اسْتَرْعَاهُ، حَفِظَ ذَلِكَ أَمْ ضَيَّعَ، حَتَّى يَسْأَلَ الرَّجُلَ عَنْ أَهْلِ بَيْتِهِ " رواه النسائي في الكبرى و صححه الألباني

ئانکو خودایی مهزن مهزن دی پرسیارا ههر بهرپرس چاقدیره کی کهت ژوان کهسین ل ژیر دهستهه لاتا وی ،ئهری کا پاراستن لسهر قی چهندی کریه یان ژی ژدهست داینه و هیلاینه ، ههتا کو دی پرسیار ژزه لامی هیته کرن ل سهر ئههلی مالا وی.

دهستپیکی ژ جوان دهستنیشانکرنا ده یکا چاك ، پاشی پتر گرنگی دان پی ل دهمی یا ب دووگیان (بحال) ، ههر وهسا ئیسلامی پارستنا لسهر مافی زاروکی کری بهندی کو حهرهما ئهو ده یکه وی زاروکی ژبهرخوببهت ل دهمی د زکی ده یکی دا ، ههر وهسا ئیسلامی دهستیریا دایه ههر ده یکه کا ب دووگیان کو ئهو روژیین خو یین دهستیریا دایه ههر ده یکه کا ب دووگیان کو ئهو روژیین خو یین رهمهزانی بخوت ، ههر وهسا ئیسلامی یا واجب کری ل سهر وی

کهسی زاروکه کی ب کوژیت کو ئه و دین (حه ی خوینی) بده ت ، هه ر وه سا ئه گه ر هات و ده یکه کا ب دووگیان ده همه ن پیسی (زنا) کر حه دی شه رعی ل سه ر ناهیته جیبه جینکرن ژبه ر زاروکی وی هه تاکو ئه و ده یکه وی زاروکی بینیته سه ر دونیایی و ژ قوناغا شیری ژی ب دوماهیك بینیت و بگه هته خارن خارنی ،]ئه قه هنده ك مافین زاروکی نه هیش ئه و یی د زکی ده یکا خودا و نه ها تیه سه ر دنیایی

چەند مافەكىن زاروكى پشتى ژ دايك بوونى

مزگینی دان و کهیفهاتن ب هاتنا وی و بانگ دا دگوهی وی (یی راستی) دا و سوننه ده قی وی بهیته شرین کرن ، و مافی وی یه کو بهیته پالدان وه که نه نه نه به بو بابی خو ، و دانانا ناقه کی جوان ، و دانا عهقیقه ی ژبه ر بوونا وی /ی ، و سه ر تراشینا وی و کرنا خیر یا پارا ب گرانیا پرچا وی به رامبه ر زیقی ، سوننه ت کرن ، شیردانا تمام ، خودان کرنا وی ب جوانی ، و دانا پارا بو پهیدا کرنا پیتقیین وی ، و

دادیهروه ریا دناف به را زاروکا دا ئه قه ژی ژ مافی وانه ، و چاقدانا وان ژلايي تهندروستي و دهروني ڤه.

ههر وهسا پارستنا مافین وان د میرات و وهصیهت و دانا دیاری و تشتی وهقف دا و گهلهك تشتین دی

ع > ثر مهزنترین مافین زاروکی ل سهر دهیك و بابا :

ئەقە يە كو جوان يەروەردە بكەن ل سەر قورئانا يېروز و سوننەتا ينغهمبهري صَلَّاللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ، ب چافدانا وي و يهروه رده كرنا وي ل سهر يهروهردا ئيسلامي ل سهر رهوشت و ئادابين جوان ، يهروهردا ئيماني و یا بهندایه تی و یا رهوشتی و یا عهقلی و یا تهندروستی و یا دهروونی و یا کومهلایه تی . ههر وهسا دهستی زاروکی بهیّته گرتن بو لسهر ريكا دروست داكو ب سهركه ڤيت ب سهركه فتنا مهزن كو چوونا به هه شتی یه ، و قورتاربیت ژ چوونا دناف ئاگری دا . ههر وه کی خودايي مهزن دبيّريت ﴿ يَكَأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ قُوٓاْ أَنفُسَكُمْ وَأَهْلِيكُمْ نَارًا وَقُودُهَا ٱلنَّاسُ وَٱلْحِجَارَةُ ﴾ التحريم: ٦ ئهی ئهوین باوهری ب خودی ئینای ودویکهفتنا پیخهمبهری وی کری، هوین خوّ وعهیالی خوّ ب گوهدانا فهرمانا خودی ژ وی ئاگری بپاریزن یی ب مروّق وبهران دئیته هلکرن

ئيمامي بهغهوى رَحِمَهُ الله د ته فسيرا في ئايه تي دا دبيّزيت (أي مروهم بالخير و انهوهم عن الشر ، وعلموهم وأدبوهم ، تقوهم بذلك نارا) تفسير البغوي (٨/١٦٩)

(ئانکو فهرمانی ل زاروکین خو بکهن ب کرنا باشیی و وان پاشقه لیبدهن ژ کرنا خرابیی ، و وان فیر بکهن و پهروهرده و توره و رهوشتا نیشا بدهن ، بقی چهندی دی وان پاریزن ژ ئاگری)

موسمان ئه گهر خودی زاروکه ك دایی ، و ئه و پیروز باهیا وی بکه ت و دوعایین خیری بو بکه ت

نه هاتیه زانین کو پیغهمبهری صَلَّاللهٔ عَلیه وَسَلَّم بهی فه کا دهست نیشانکری گوت بیت بو پیروز کرنا بوونا زاروکی ، فیجا دروسته ههر گوتنه ك

بهیّته گوتن بو پیروز کرنی ژوان گوتنیّن کو خهلهك ل سهر فیّر بوی و دبیّژن

و یا هاتی ژ ده ف حهسهنی به صری رحمه الله کو بو فی چهندی دگوت ((بورك لك في الموهوب و شكرت الواهب و بلغ أشده و رزقت بره) ئانکو خودي بو ته بهره که تي بيخته وي يان وي يي خودي دايه ته ، و تو سویاسیا وی خودای بکه یی کو ئه قه دایه ته ، و بگه هته تهمهنی هیزی ، و خودی قهنجیا وی برزقی ته بکهت. یان ژی دابير ثربت (اسأل الله أن يجعله مباركا عليك و على امة النبي صَلَّاللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) رُخودي دخازم كو بهره كه تن بوته و بو ئومه تا پێغهمبهری صَلَّاللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بێختي ، ههر وهسا دێ بهرسڤا وي دهت (بارك الله لك و بارك عليك) بهره كه تاخودي بوته ژى بيت و ل سهر ته ژى بیت یان ژی (جزاك الله خیراً و رزقك مثله) خودی پاداشتی ته خیری بده ته و ههروه سا برزقی ته زی بکه ت. یان زی ههر گوتنه کا وه كى قان و بههر شيوه كى بيت دروسته و ريك دچيتى .. راستی دا بهینته دان دهمی ژاروکی یی راستی دا بهینته دان دهمی ژنوی ژنوی ژدایك دبیت ، ههر وه کی پهیفین بانگی نفیژی.

ئەقەزى ژبەر ھندى يە داكو ئىكەم تشتى بچىتە دگوھىن زاروكى دا د دنيايى دا ناقى خودىى يى جوان و مەزنيا خودى بىت ، ھەر وەسا دا شەيتان ژى ژى برەقىت

عَنْ عُبَيْدِ اللهِ بْنِ أَبِي رَافِعٍ ، عَنْ أَبِيهِ قَالَ : رَأَيْتُ رَسُولَ اللهِ صَلَّاللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَذَنَ فِي أَذُنِ الْحَسَنِ بْنِ عَلِيٍّ حِينَ وَلَدَتْهُ فَاطِمَةُ بِالصَّلَاةِ. رواه أبو داود (٥١٠٥) ، و أَذُنِ الْحَسَنِ بْنِ عَلِيٍّ حِينَ وَلَدَتْهُ فَاطِمَةُ بِالصَّلَاةِ. رواه أبو داود (٥١٠٥) ، و العمل الترمذي (١٥١٤) و في إسناده ضعف ، و صححه الترمذي و الحاكم ، و العمل عليه عند العلماء.

بابی رافعی گوت: من پیغه مبه ر دیت صَالَسَهُ عَلَیه وَسَالَم کو دگوهی حه سه نی کوری علی دا بانگی نقیزی دا ، ده می ده یکا وی فاتیمایی بووی رَضِاً لِسَهُ عَنْهَا)

کرانایی مهزن ابن القیم رَحِمَهُ اللّهٔ دبیّژیت ((و نهیّنیا بانگ دانا دگوهی زاروکی دا ئه قه کو ئیکهم تشت زاروکی گوه لی بیت

پهیڤێن بانگی بن ئهو پهیڤێن مهزنیا خودێ دبن خوقهدگرن ، ههروهسا شههدهدان ژی کو ئیکهم تشته مروف پی دهیته دئیسلامی دا ، ئەقەزى دى بو ھىتە گوتن وەكى درويشمەكى ئىسلامى دەمى ژنوی دهنته د دونیایی دا ، ههر وه کی دهمی دکه قته بهر مرنی پهیقین تهوحیدا خودی (لا اله إلا الله) بو دهینه خاندن ، و نه تشته کی دویرہ کو کارتیکرنا فی بانگی بگهھته دلی وی و کارتیکرنی لی بكەت خو ئەگەر ھەست ژى يى نەكەت ، دگەل قى چەندى هندهك مفايين ديرى يين ههين ئهوزى رهفينا شهيتاني ز پهيفين بانگی، و شهیتان یی مایه ل هیفیی ههتاکو هاتیه سهر دنیایی فيجا دي شهيتاني گوهـ ل وان پهيڤا بيت ئهو پهيڤين وي لاواز دكهن و كەربين وى قەدكەن ل ئىكەم دەمى ئەو دمىنتە پىقە .

ههر وهسا رامانه کا دی ژی یا ههی بوو بانگ دانا د گوهی زارو کی دا ئهوژی ئهوه کو دی هیته گازیکرن بو بانگهوازیا ئیسلامی و پهرستنا خودی ، بهری کو شهیتان بانگهوازیا وی بکهت ، ههر وه کی کو فیتره تا خودی ل بهری وان گوهرینا دهیت یین کو شهیتا

ل ده ف مروفى پهيدا دكهت ، و گهلهك حيكمه تين دى ژى ژبلى فان) تحفة المودود بأحكام المولود لاپهره (٣٧)

♦ د چ حهدیسین دروست دا نه هاتیه کو قامهت د گوهی چه پی یی زارو کی دا بهیته دان ژبهر هندی نه یا دروسته ئه ف چهنده بهیته کرن.

سوننه ته کو ده قی زاروکی به یته شرین کرن دئه وا ب زمانی عهره بی دینژنی (التحنیك) ل وی ده می ژ دایك دبیت ، ب قه سپه کی ئه گهر نه بو ب رته به کی یان ژی ب ههر تشته کی شرین دروسته ، و ئه ق چه نده ژی بو کچ و کوری هه ردووکایه.

دی پیچه کا قهسپی بی تیفکل جیت یان (یان ژی بدهستی باش پهرچقنیت) ههتاکو روهن دبیت کو زاروکی ساقا بشیت ب داعیریت ، پاشی دی ده قی زاروکی قه کهت و قی شرینیی که ته دده قی دا ، کو تشته ک ژقی شرینیی بچیته د ناقخویا وی دا ، و گهله ک مفایین ته ندروستی بو له شی زاروکی یین دقی چهندی دا ههین ، ههروه سا زه قله کین ده قین زاروکی ژی بهیز دئیخیت .

عَنْ أَبِي مُوسَى رَضِيَ اللهُ عَنْهُ قَالَ: وُلِدَ لِي غُلَامُ، فَأَتَيْتُ بِهِ النَّبِيَّ صَلَّاللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، فَأَتَيْتُ بِهِ النَّبِيِّ صَلَّاللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَصَمَّاهُ إِبْرَاهِيمَ، فَحَنَّكُهُ بِتَمْرَةٍ، وَدَعَا لَهُ بِالْبَرَكَةِ. رواه البخاري (٥٤٦٧) و مسلم (٢١٤٥)

بابی موسای رازی بونا خودی لی بیت دبیزیت: خودایی مهزن زاروکه ک برزقی من کر من ژی ئینا ده ف پیغهمهری صَالَاته عَکیه وَسَالَم نافی وی کره ئیبراهیم و ده فی وی شرین کر ب پرته کا قه سپی و دو عایین به ره که تی بو کرن

عَنْ عَائِشَةَ زَوْجِ النَّبِيِّ صَلَّاللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَنَّ رَسُولَ الله صَلَّاللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ كَانَ يُؤْتَى بِالصِّبْيَانِ، فَيُبَرِّكُ عَلَيْهِم، وَيُحَنِّكُهُم، رواه البخاري (٤٦٧) و مسلم (٢٨٦) و اللفظ له.

ده یکامه عائیشا رَضَالِیّهُ عَنْهَا دبیّریت موسلمانا بچیك دئینانه ده ق پیغه مبه ری صَلَّاللَّهُ عَلَیْهِ وَسَلَّمَ پیغه مبه ری ری صَلَّاللَّهُ عَلَیْهِ وَسَلَمَ دو عایین به ره که تی بو وان دکر و ده فین وان ژی شرین دکرن. و سوننه ته دهمی زارو که ك دبیت کو عهقیقه بو بهیته دان ل روژا حهفتی ژ بوونا وی ، بو کوری دوو پهز و بو کچی پهزه ك و ته گهر بو کوری ژی پهزه ك بتنی بهیته دان ، ئه قه اصلی سوننه تی کارپی کر و تیرا ههیه ، ههر وه کی د حه دیسی دا هاتی ئه ق چهنده "عَقَ رَسُولُ اللهِ صَلَّاللهُ عَلَیْهُ وَسُلَّم عَنِ الْحَسَنِ وَالْحُسَیْنِ رَضَالِلهُ عَنْهُا بِکَبْشَیْنِ کَبْشَیْنِ" رواه النسائی (۲۱۹) و صححه الألبانی

پیخه مبه ری صَلَّاللَهٔ عَلَیْهِ وَسَلَّمَ بو هه ردوو نه قیین خو حه سه ن و حسینی رَضِوَّالِلَهُ عَنْهُمَا دوو به ران ب دوو به رانا یین داین.

رَسُولَ اللهِ صَلَّالِللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ :" عَنِ الْغُلَامِ شَاتَانِ مُكَافِئَتَانِ، وَعَنِ الْجَارِيَةِ شَاةً ". رواه أبو داود (٢٨٣٤) و الترمذي (١٥١٦) و صححه الألباني .

بو کوری دوو پهزین نیزیکی ئیکن د عهمری دا و بو کچی پهزه که. زانا دبیژن حکمهت ژ دانا دوو پهزان بو کورکی و پهزه کی بو کچی ئهقه یه فقه یه کو کور پتر توشی ته نگافیا دبیت و پتر پیتقی ب پاراستنی یه بو نمونه کارین گران و ترس و شهر ههمی یین ل سهر ملین ره گهزی نیر لاوا ئه و پتر پیتقی پاراستنا خودی یه.

وهسا دانا عهقیقهی چاکیه که و میزیه سهر ژیکرن ژ بوخودی ل پشتی بوونا زاروکی ، و حوکمی عهقیقی سونه ته کا دوپاتکریه (مؤکد) هه دهینته سهر ژیکرن وه شهر سوپاسی ژبوخودی ژبهر نیعمه تا دانا زاروکی ، ههر وهسا نه ف چهنده عیباده ت و نیزیك بونا خودی یه بو زاروکی ل دهست پیکا هاتی وی بو فی دنیایی ، ههروه سا نه فه گوری کرنه که بو زاروکی ، ب هیشیا وی چهندی کو بهرده وام یی ب سلامه ت بیت و یی پاراستی بیت ژ ههر نه خوشیه کی ، ههر وه سا دانا عهقیقهی چاکیه که ژی دگه ل که سین هه ژار و ده ستکورت و پیتقی .

دروسته پارا دهین بکهت بو دانا عهقیقهی ئهگهر پاره نهبون و خودایی مهزن دی وی ب فه ضل و مهردینیا خو وی زهنگین کهت ، ئیمامی ئه حمه دره حمه تا خودی لی بیت دبیژیت: (إذا لم یکن عنده ما یعق ، فاستقرض رجوت أن یُخْلف الله علیه ، أحیا سنة)) المغنی لابن قدامة (۹/٤٦٠) و تحفة المودود بأحکام المولود لاپهره ۷۹

ئه گهر پاره نهبون کو عهقیقهی پی بدهت و دهین کرن من هین فیه کو خودی بو وی بهده ل قه کهت ژبهرکو وی سوننه ته ك ساخ کر.

کا چ مهرج دفیت ل ده قوربانی جه ژنی هه بن نه ها نه و مهرجه دفیت ل ده قوری گیانه وه ری ژی بن یی بو عه قیقی بهیته دان . نه و ژی دفیت ژوان گیانه وه را بن یین کو دبیژنی (بهیمة الأنعام) کو پیک دهین ژ په ز و چیل و حیشترا ، و دفیت گه هشتبنه تهمه نی خویی دروست بو سه ربرینی د شه ریعه تی دا و دفیت یا ب سلامه ت بیت ژ عیب و نه ساخیا

و تهمهنی دروست د شهریعه تی دا بو سهربرینا قوربانی و عهقیقی ئه قهیه:

- بو حیشتری ئهو دروسته یاکو پینچ سال تمام کربن و چوبیته د سالا شهشی دا ژ تهمهنی خو
- و بوچینلی ئهو دروسته یاکو دوو سال ژ تهمهنی خو تمام کربن و چوو بیته د سالا سیی دا

- و بو بزنی دفیت ساله ك ژ تهمه نی خو ده رباز كربیت و چووبیته دسالا دووی دا
- و ژ میها دقیت شهش ههیف تمام کربن و چوو بیته دههیفا حهفتی دا

ئه و عيبين دبنه ريگر بو دانا قورباني يان عهقيقي :

- نه دروسته ئهو گیانهوهرا ب چاقه کی بهیته دان
- و چینابیت یا کوره بیت یان یا سهقه تبیت یان ژی یا نه ساخ بیت ب نه ساخیه کا دیار ، و چینابیت گه له کا لاواز بیت کو میشکی وی چوو بیت ژبه ر لاوازیا وی ، و چینابیت کو ده سته کی وی یان پیه کی وی هاتبیته ژیقه کرن ، و هه ر تشته کی دی یی وه کی قان عهیبا

کا باشتره دانا عدقیقدی ژ پهزی بیت نه کو ژ چینل و حیشترا بیت ، ژبهرکو پیخه مبهری ب خو صَلَّاللَّهُ عَلَیْهِ وَسَلَّمَ پهزی یی دای ، و ژبهر

کو ژ ههمیا باشتر کو بو عهقیقهی بهیّته دان ئهوه یی کو ژ ههمیا یی کو ژ ههمیا باشتر کو بو قوربانی جهژنی بهیّته دان : کو ژ ههمیا یی قهله و تر بیت و پتر گوشت تر بیت ، و تمام و جوانتر بیت ، و ب بهاتر بیت ل ده ف خودانی وی ، و یا نیر باشتره ژ یا می ئه گهر قهله و و باشتر بیت .

دان وهك خير ، خو ئهگهر پاره كئ ژ قيمه تى وى ب پاره بهينه دان وهك خير ، خو ئهگهر پاره كئ ژ قيمه تى عه قيقه ى پتر ژى بهيته دان بو خيرى ، ژبهركو سهربرين و ريتنا خوينى مهرهما تيدا ههى ژبهركو سهربرينا گيانه وهرى ژ بوخودى عيباده ته كى گهله كى

مهزنه ل ده ف خودي ﴿ قُلْ إِنَّ صَلَاتِي وَنُسُكِى وَمَحْيَاى وَمَمَاتِي لِلَهِ رَبِّ ٱلْمَالِمِينَ ۞ ﴾ الأنعام: ١٦٢

تو بیژه: هندی نقیژا من وقوربانی منه ب تنی بو خودینه، نه بو صهنهم ومری وئهجنانه، ونه بو کهس ژ وانه یین هوین ژبلی خودی قوربانان بو ددهن، و ژینا من ومرنا من بو خودی یه خودایی ههمی چیکرییان.

۱۷ سوننه ته کو عهقیقه بهینته سهرژیکرن ل روژا حهفتی ژ دایك بونا زاروکی ، و ئه گهر بهری هینگی بیت یان پشتی هینگی ژی بیت چ نینه و دروسته.

ههر وه كى د حهديسى دا هاتى عَنِ النَّبِيِّ صَلَّالُلَهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: "كُلُّ غُلامٍ مُرْتَهَنُ بِعَقِيقَتِهِ، تُذْبَحُ عَنْهُ يَوْمَ السَّابِعِ، وَيُحْلَقُ رَأْسُهُ، وَيُسَمَّى ". رواه أبو داود مُرْتَهَنُ بِعَقِيقَتِهِ، تُذْبَحُ عَنْهُ يَوْمَ السَّابِعِ، وَيُحْلَقُ رَأْسُهُ، وَيُسَمَّى ". رواه أبو داود (۲۸۳۸)، و الترمذي (۱۹۲۲)، و صححه الألباني رحمه الله.

ههر زاروکه ک رههینی (گریدایی) عهقیقا خویه کو دهیته سهرژیکرن ژبو خودی پیش زاروکی قه ل روژا حهفتی ، و سهری وی دهیته تراشین ، و دهیته ناف کرن)

مرتهن بعقیقته ژبهرکو عهقیقه گوری کرنه که بو وی و رزگارکرنه که کو ژ شهیتانی بهیته پاراستن و دبیته رینگر ل شهیتانی کو ئهو وی قهده غه بکهت ژ کارین چاك یین بو ئاخره تا خو بکهت. و هنده ك زانا دبیژن هنده ك خیر و باشی ژ عهبدی دهینه گریدان و ناگههنی هه تا كو عهقیقه بو بهیته دان.

مرب نهو روژا ژ دایك ببیت دی هیته حساب کرن ژ وان حهفت وژا نیللا ئهو نهبیت کو زاروك بشه څ ژدایك ببیت دی روژا باشتر حساب کهن.

قاعیده دفی بابه تی دا ئه فه یه: کو عه قیقه دی هیته سه ربرین ل روژا حه فتی ژ ژیی زاروکی ، ئه و ژی روژه کی به ری بونا وی (د حه فتیا بهیت دا) ، بو نمونه شه مبیی ژدایك بوو دی عه قیقه روژا خودبی

هینته دان ، به لی پا ئه گهر شه قا شه مبیی لسهر خودبی ژدایك بوو روژا خودبی ناهینته حساب کرن و دی روژا خودبی عه قیقه هینته دان.

خیرا عمقیقهی ناچیت ب گیرو بونا وی ژ روژا حمفتی ، ژبهرکو ئهگهر روژا حمفتی ژی چوو دروسته د همر روژه کا دی دا بیت ، ژبهرکو دی همر ئهو ممرهما پی همی ب دهست قه هیت ، و یا سوننه کو بهری بالغ بیت عمقیقه بهیته دان.

خ نه یا دروسته به ری زاروك به یته سه ر دنیایی عه قیقه بو به یته دان ، ژبه رکو ئه گه ری عه قیقه ی بونا زاروکی یه مادی چاوا چیبیت به یته دان به ری ئه گه ری وی به یت ، وهه ر که سه کی گیانه وه ری خو سه ریبریت ب ئنیه تا عه قیقه ی و هیش زاروك نه ها تبیته سه ر دنیایی هه ما ئه قه وی په زه ك بو گوشتی سه ر ژیکرن و نا گه ه ته خیرا عه قیقه ی !

که گهر زاروك مر بهری كو عهقیقه بو بهینته دان ، یان ژی ژ زكی دهیكا خو دهركهت یی مری پشتی كو رح بو هاتیه دان (دهمی ژیی زاروكی دگههته چار ههیقان د زكی دهیكا خودا دبیته خودان رح ههر وه كی د حهدیسین دروست دا هاتی)

هنده ك ژ زانا دبیژن: دروسته عهقیقه بهیته دان و ئهگهر هاته گوتن : مانی دانا عهقیقهی راگههاندنه که بو سلامه تیا زارو کی و ئه ق زارو که یی مری فیجا عهقیقه بو ناهیته دان ئه ق چهنده دروستره ، والله أعلم

و چینابیت هه قپشکی (شریکاتی) د عه قیقه ی دا بیت ، ئانکو ههر سهره که بو ژ پیش سهره کی قه یه ، و ئه قه گوتنا زانایین حه نبه لیا یه قیجا ههر که سی خودی دوو زاروک پیگفه دانی ، و قیا عه قیقه ی بده ت و چیله که دا ئه و چیله بتنی پیش ئیکی بتنی قه یه ، و ئه قه ژی ئیک ژوان جو داهیایه یین دنا قبه را عه قیقه ی و قوربانی یه ، و ئه گهری قی چه ندی ئه قه یه هه ر وه کی زانایی مه زن (ابن القیم)

رَحْمُهُ اللّهُ دبیّرْیت (لما کانت هذه الذبیحة جاریة مجری فداء المولود، کان المشروع فیه دما کاملا لتکون نفس فداء نفس) مادهم دانا عهقیقهی گوریکرنه بو وی کهسی ژدایك دبیت یا دروست نهوه ههمی بو وی بتنی بهیّته دان داکو نهفسهك گوری نهفسه کی بیت)

ههر وهسا ئه گهر شریکاتی و هه قپشکاتی دروست با د عه قیقه ی دا ، ئه و مهره م بدهست مه قه نه دهات کو ریخشتنا خوینی و سهرژیکرنا وی عه قیقه یه ژبهر وی زاروکی دبیت، ژبهرکو ریخشتنا خوینی بو که سه کی یه ، و دی بو هه می زاروکا بتنی ده رکه تنا گوشتی چیبیت و مهره م ژریخشتنا خوینا وی ئه وه ژ پیش زاروکی قه یه.

کو ئهو بتنی دروست نینه کو ئهو بتنی عهقیقه کی پیش وان ههردووکا قه بدهت، بهلکو دی ههر ئیکی عهقیقه کی پیشقه دهت، و قی چهندی خلاف ل سهر نینه الاستذکار لابن عبد البر (۱۳۱۷)، و التمهید (۱۳۱۳).

دروست نینه که سه ك دانا قوربانی و دانا عه قیقه ی د گیانه و ه ره کی دا کوم بکه ت ، و تیرا هندی ناکه ت کو بتنی قوربانی جه ژنی بده ت ل شینا عه قیقه ی ژی ، ژبه رکو هه رئیکی ژفان مه ره مه کا سه ربخو یا هه ی ، و هه رئیکی ژفان ئه گه ری خو یی هه ی ، فیجا چ ژفان جهی یا دی ناگریت و ئه قه بوچونا زانایین مالکی و شافعیا یه .

و سوننه تین عه قیقه ی وه کی سوننه تین قوربانی نه ، یعنی دی ژی خوت ، و دی هنده کی که ته خیر بو هه ژار و که سین پیتفی ، و دی هنده کی که ته دیاری بو جیران و مروف و نیزیکین خو.

یا باشتر د عهقیقهی دا ئهقهیه کو ، کو ئهف گوشته حازر بده رکه قیت نه کو خاف ، ژبه رکو ئهقه بسانه هی تره بو وی که سی تو بو دبهی ، و پتر چاکیا تیدا ههی و پتر سوپاسیا خودی یا تیدا ل سهر قی نیعه مه تا زاروکی .

۲۷ دروسته د عهقیقهی دا کو بهیته به لافکرن و بهیته فرینکرن کوبو کهسین هه ژارکو جیرانا و کهسین مروفی یین نیزیك و هه قالا ، یان ژی وان داخاز بکه ته مالا خو و ژوی عهقیقهی بده تی ، و کیشك ژقان بیت دروسته .

ههر که سه کی گه له ك میه قان لده ق بون ، قینجا وی پتر ژ دوو په زا سهر ژیکر بو کچی سهر ژیکر بو کچی سهر ژیکر بو کچی دروسته ، ههر وه کی زانایی مه زن (عبدالعزیز ابن بازرَ مَهُ اُللهٔ) دلو قانیا خودی لی بیت فه تواب قی چه ندی دای .

ج حدیسین دروست دا نه هاتیه کو مدنعا شه کستنا هه سیت کین وی گیانه وه ری بکه ن یی بو عه قیقه ی دهیته سه ر ژیکرن ل ده می چیکرنی ، هه ر چه نده ئه ف چه نده یا هاتیه فه گوهاستن ژهنده ك پیشینین فی ئومه تی ئه فه ژی ژبه رهندی یه وه ك گه ژبینیه ك بو سلامه تیا ئه ندامین وی زارو کی بوی ، به لی پا عه ده ت ئه فه یه کو

ههستیك بهینه شکاندن و دقی چهندی دا گهلهك باشیا ههی ژبهرکو دا تمام مفا ژقی گیانهوهری بهیته وهرگرتن بو خارنی ، و چ باشی دهندی نا نینه کو نههینه شکاندن قیجا دروسته کو ههستیکین وی گیانهوهری بهینه شکاندن دگهل چیکرنی.

بو ههر کهسه کی کو ل بچیکاتیی عهقیقه بو وی نه هاتبیته دان چ نینه نه گهر نهو ل پیش خوقه بدهت دهمی مهزن بیت نه گهر وی قیا ، ژبهرکو دانا عهقیقهی (سنة مؤکدة) سوننه ته کا گهله ك دو پاتکریه و بابی وی نه شوننه ته ب جه نه ئینانیه ، قیجا یا دروست بو وی کو نه و بده ت پیش خوقه نه گهر شیان ههبن ، ژبهر گشتیا حه دیسین ل سهر قی چهندی هاتین ، و ههر وه کی زانایی مهزن (عبدالعزیز ابن باز رَحْمَهُ اللهٔ) دلو قانیا خودی لی بیت فه توا ب قی چهندی دای .

سوننه ته کو ناف بو زاروکی بهیته دان دگه ل ژدایك بونا وی یان ژی ل روژا حهفتی ژ ژیی وی ، و یا باشتر ئهوه کو ژقی چهندی نه

عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ رَضَّ اللَّهُ عَنْهُ، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّالُلَّهُ عَلَيْهِ وَعَلَى آلِهِ وَسَلَّمَ: " وُلِدَ لِي اللَّيْلَةَ غُلَامٌ، فَسَمَّيْتُهُ بِاسْمِ أَبِي إِبْرَاهِيمَ عَلَيْهِ ٱلسَّلَامُ " رَواه مسلم.

خودایی مهزن زاروکه ك ب رزقی من كر ل شه قه كی من ناقی وی كره ناقی بابی خو ئیبراهیم (كو بابی هه می پیغه مبه رایه عَلَیْهِمُ السَّالَمُ)

عَنِ النَّبِيِّ صَلَّاللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: " كُلُّ غُلَامٍ مُرْتَهَنُ بِعَقِيقَتِهِ، تُذْبَحُ عَنْهُ يَوْمَ السَّابِعِ، وَيُحْلَقُ رَأْسُهُ، وَيُسَمَّى ". رواه أبو داود (۲۸۳۸) ، و الترمذي (۱۹۲۲) ، و السَّابِع، وَيُحْلَقُ رَأْسُهُ، وَيُسَمَّى ". رواه أبو داود (۲۸۳۸) ، و الترمذي (۱۹۲۱) ، وابن ماجة (۳۱٦٥)، و صححه الألباني رحمه الله.

ههر زاروکه رههینی عهقیقا خویه کو دهینته سهرژیکرن ژبو خودی پیش زاروکی قه ل روژا حهفتی ، و سهری وی دهینته تراشین ، و دهینته ناف کرن.

٢٢ ك ناف نيشانا وى تشتيه يني دكه ڤته سهر ئهوناڤ ، ڤێجا يا سوننهت هەلبژارتنا ناقه كى جوانە بو كەسى ژدايك دىيت ژلايى پەيف و ژلایی رامانی ژی ، و ئەقە ژی ئیکە ژ مافین زاروكى ل سەر دەيك و

٣٣ موننهته نافكرنا ب قان ناقا

قَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّاللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : " أَحَبُّ الْأَسْمَاءِ إِلَى اللهِ تَعَالَى عَبْدُ اللهِ وَعَبْدُ الرَّحْمَن ". السلسلة الصحيحة ٩٠٤

پێۼهمبهرێ خودێ صَلَّاللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ دبێڗيت "خوشتڤي ترين ناڤ ل ده ف خودایی مهزن ئه قهنه "عبدالله" و "عبدالرحمن".

پاشی ل دیف قان دا ئهو ناقین پهیقا عهبد هاتی ل بهری ناقه کی خودايي مهزن وه كي "عبدالعزيز" و "عبدالملك".

باشى نافكرنا ب نافين پيغهمبه را عَلَيْهِمْ السَّكَمُ وه كى محمد و إبراهيم باشى نافكرنا ب نافين صهحهبا و تابعيا ، و نهيا هيزايه كو ماله كا موسلمانا ژقان جوره ناقا يا قالا بيت.

ععلی حدرامه نافکرنا زاروکا چ کور بیت یان چ کچ بیت ب وان نافا يين کو د شهريعه تي دا حهرام وه کي

- ملك الملوك ياشايي ياشايي ، سلطان السلاطين دهستهه لاتداري دەستھەلاتدارا و ھەر ئىكى دى يى وەكى قانا
- و حهرامه ناڤكرنا بناڤين خودي يين تايبهت وه كي (الرحمن ، القدوس، الصمد)
- ههروهسا حهرامن ئهو ناڤێن پهيڤا عهبد هاتين و لديڤ دا پهیفه کا دی هاتبیت ژبلی نافین خودی وه کی (عبدالکعبه، عبدالرسول، عبدالحسين)
- ههر وهسا حهرامه ناڤكرنا بناڤێن تايبهت يێن جهي و فه لا وه كي (جرجيس ، بطرس ، يوحنا ، شمعون . كوهين)

مع کم پیتقیه مروف خو دیر بکهت ژناقدانانا ب قان ناقا

• نافین کهسین خو مهزنکه رو زالم وه کی (فیرعهون ، قارون)

- ناڤێن شهيطانا وه کی (خينزهب) يێ دحهديسێ دا هاتی
- ئەو ناقین کریت (حرب، مرة، ظالمر، عاصیة) رامانا قان ب کوردی دبیته (جهنگ،تهعل،زوردار، ئهوا گونههکار)

دروسته مروف کونیه یه کی بو زاروکه کی بچیك ب دانیت ههروه کی مروف بیزیتی بابی فلانی یان فلانی ژی ده یکا فلانی یان فلانی، ئه فه ژی وه ك قه در گرتنه ك بوو زارو کی ههروه سا وه کی گه ژبینه ك كو ئه ف زارو که دی بسلامه ت بیت و دی مه زن بیت و دی زاروك هه بن .

سوننه ته مروف سهری زاروکی کور ب تراشیت نه کچ ، ل روژا حهفتی پشتی مروف عهقیقهی سهرژیکه ت ، و ئه گهر هندی گرانیا پرچا وی بهایی زیقی بده ت چ نینه و دروسته .

ژبهرکو سهرتراشینا سهری زاروکی دا گهلهك مفایین تهندروستی و راکرنا پیساتیی یین ههین.

قَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّاللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : " يَا فَاطِمَةُ، احْلِقِي رَأْسَهُ، وَتَصَدَّقِي بِزِنَةِ شَعْرِهِ فِضَّةً ". رواه الترمذي وضعفه وحسنه الألباني.

ئهی فاطیما سهری وی ب تراشه و تهمه قی گرانیا پرچا وی بهایی زیقی بکه خیر.

سونه تکرن ژسونه تین فیطره تی یه و ژشه عیرین دینی ئیسلامی یه ، و ئه ف چهنده ژی ئانکو سوننه تکرن واجبه ل سهر زه لاما و قه درگرتنه که بو ژنکا به لی نه واجبه.

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضَالِلَهُ عَنْهُ، سَمِعْتُ النَّبِيَّ صَلَّاللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: "الْفِطْرَةُ خَمْسُ: الْخِتَانُ وَالإِسْتِحْدَادُ، وَقَصُّ الشَّارِبِ وَتَقْلِيمُ الْأَظْفَارِ، وَنَتْفُ الْآبَاطِ ". رواه البخاري (٥٨٨٩) و رواه مسلم (٢٥٧)

پیغه مبه رصل الله علیه وسلم دبیزیت: پینچ تشتن زفیتره تی نه، سونه ت کرن کورت کرنا میین ل دوور عه وره تی، کورت کرنا سمبیلا، کورت کرنا نینوکا، و هیلکیشانا میین بن که فشا. ۳۹ دروسته گوهین کچی بهینه کون کرن بو کرنا گوهارکا ، ژبهرکو ئه قه مصله حه ته که د دهر حه قی وی دا و ئه و پیتقی جوانکاریی و خه ملی یه. تحفهٔ المودود فی أحکام المولود لاپهره (۳۰۸).

شهریعه قی حوکمی پاقژ کرنا میزا وی زاروکی کور یی شیرخور کو هیشتا زادی نه خوت ، بتنی بو پاقژ کرنا وی دی هنده ك ئاقی لی ره شینی ژبه رحه دیسا عه لیی کوری ئه بو طالبی رَضَاً لِللَّهُ عَنْهُ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّا لِللَّهُ عَلَیْهُ وَسَلَّمَ قَالَ فِی بَوْلِ الْغُلامِ الرَّضِیع : " یُنْضَحُ بَوْلُ الْغُلامِ، وَیُغْسَلُ بَوْلُ الْجَارِیَةِ ". قَالَ قَتَادَةُ : وَهَذَا مَا لَمْ یَطْعَمَا، فَإِذَا طَعِمَا غُسِلا جَمِیعًا. رواه أبو داود (۳۷۷) و صححه الألبانی

کو پیخه مبه ری صَلَّاللهٔ عَلَیْهِ وَسَلَّمَ یا گوتی د ده رحه قا پاقژ کرنا میزا زارو کی شیرخور یی کور بتنی دی ئه و جلك هیته ئاف ره شینك کرن و بو میزا کچا شیرخوت دی هیته شیشتن.

و ئیمامی قەتادە رَحْمَهُ اللّهُ دبیّرْت : ئەقە بو زاروكین شیرخور بتنی یە و ئەگەر خارن خارن ھەردوو دقیّت بھیّنه شیشتن .

ُ دل رابونا زاروكي شيرخور

ئهگهر دلی زاروکی رابو و ئهو شیری خاری هاتبیته گوهرین بو غونه زهر ببیت و بهین ژئ بهیت ئەقە يى نەجسە (ئانكو دقیت بهیته شیشتن ئه و جه) و ئه گهر دلی وی رابو و نه ها تبیته گو هرین ئانکو بتنی ئەو بیت كو ژ ئەگەرى تېربونى راكر بیت ئەو يى پاقۋە .

۲۶ کا زاروکی و گلیزی وی دپاقزن و وی دل رابونا وی ژی پاقز دکهن ئه گهر ده ڤني وي پيس بو ب دل رابوني.

و خودایی مەزن دزانیت کو دی گەلەك دلی زاروكی رابیت ، و ب زه حمه ته به رده و ام ده فی وی به یته شیشتن ، و به رده و ام دی تف و گلیزین زاروکی هینه خار ل سهر وان کهسین ب خودان دکهن و رادکهن ، و شهریعه تی فهرمان ل مه نه کریه ب شیشتنا جلکی ژبهر قی چەندی ، و چ مانع ژی نینن مروف نقیزی بقی جلکی قه بکهت و فهرمان ژی ل مه نه کر کو ئهم خو ب پاریزین ژ تفا زاروکی.

تحفة المودود في أحكام المولود (٣٢١)

المع الموننه ته مروف ب زاروکی خوفه بخینیت یی دبیت و ههمی زاروكين خوقه ب گشتي.

مَا يُعوَّذُ بِهِ الأَوْلاَدُ

ئەو گۆتنين ب عەيالى قە تينە خواندن دا بينە پاراستن

(كَانَ رَسُولُ اللهِ صَلَّاللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يُعَوِّذُ الحَسَنَ وَالحُسَينَ رَضَيَالِلَّهُ عَنْهُما) ينغه مبهرى صَلَّاللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بِ حهسه ني و حوسه يني قه ئه قا هه دخواند ودا بيّريت (أُعِيذُكُمَا بِكَلِمَاتِ اللهِ التَّامَّةِ) تُهز ههوه دپاريزم ب تاخفتنينت خودي ، ئەوينت تەمام و دروست و بينى قوسيرى (مِنْ كُلِّ شَيْطَانِ) ژ ھەر شه يطانه كى (وَهَامَّةِ) و ههر حه يوانه ته كي ب ژه هر بيت ، (وَمِنْ كُلِّ عَيْنِ لأمَّةٍ) و ژههر چاف هاڤێژه كئ زهرهرئ دكهت. رواه البخاري (٣٣٧١)

﴿ رَبَّنَا هَبَ لَنَا مِنْ أَزْوَجِنَا وَذُرِّبَّتِنَا قُرَّةَ أَعْيُنِ وَأُجْعَلْنَا لِلْمُتَّقِينَ إِمَامًا ۞ ﴾

الفرقان: ٧٤

خودایی مه تو ژ ژن ودوونده هین مه وی بده مه یا چاقین مه پی روهن ببن، وهه دارا مه پی بیت و دلی مه پی خوش ببت، و د کرنا خیری دا تو مه بکه جهی چاقلیکرنی

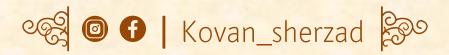
والحمدلله رب العالمين

دوماهيك

﴿ وَمَا بِكُرِمِّن نِعْمَةٍ فِمَنَ اللهِ ﴾ حهمد بو وی خودای بن یی کو قه نجی و نیعمه تین وی نه هینه هژمارتن و ژقان نعمه تا ژی کو ته و فیقا من دای ئه س بشیم سهر که فتیانه قی په رتوکی و هر گیرمه سهر زمانی کوردی ، اللهم تقبل منا

دێ کهیڤ خوش بم ب خاندنا تێبینی و بووچونێن ههوه ل سهر ڨان ناڤ و نیشانا

لاپەر	نـــاڤـــەڕوكـــا پــەرتــوكـــن
•	پێۺگوتن
٧	ئەحكامێن ژبەربرنا زاروكى
12	ئەرىٰ ژبەرچونا زاروكى چ ئەحكاما ل دىڤ خودا دئينيت ؟
١٩	ئەحكامێن چاندنا بچيكى
77	نیعموتا زاروکا
۸۲	مافیّن زاروکا ل هومی دوما
٣٤	سوننەتە بانگ دگوھى زاروكى ب ھێتە دان
٣٦	سوننەتە كو دەڤىن زاروكى بهێتە شرين كرن
٣٨	سوننەتە دەمىن زاروكەك دېيت كو عەقىقە بو بھێتە دان
٥١	ناڤ دانانا زاروکی
०६	سوننەتە مروڤ سەرى زاروكىن كور ب تراشيت نە كچ
00	سـونەت كرن
٥٦	حوکمی پاقژکرنا میزا زاروکی
٥٧	حوکمی دل رابونا زاروکی شیرخور و تف گلیزی وی
٥٨	سوننەتە مروڤ ب زاروكى خوڤە بخينيت
٦٠	دوماهیك

